ÅRG. 24 - NR. 91 - SEPT 2013

Kring Gustaf Schröders

NYING

MEDLEMSBREV FÖR GUSTAF SCHRÖDER-SÄLLSKAPET

Kring Gustaf Schröders NYING

I detta nummer:

Skall Gustafs liv hamna i en koffert?

När Sågudden bestämde sig för att kasta ut Gustaf Schröder och hans tillhörigheter ur sitt museum var det många som förvånades.
Nu jobbas det på en lösning. Sidan 2.

Sten Raab en Grytriddare i Gustafs ordern

Sten Raab tillhörde Gustaf Schröders jaktkompisar och han har skrivit en bok om sina jakter med Gustaf. Läs mer på sidan 3.

Sommaren kom lagomt till årsmötet

Årsmötet i Värmland inföll just när sommaren kom och alla som mötte upp i Torsby fick njuta av den begynnande sommaren. Sidan 4-7.

Gustaf Schröder får inte hamna i en koffert i ett dammigt magasin

Nu är Gustafs saker nerplockade på Sågudden och ligger i lådor i väntan på att de skall hamna i ett magasin hos Värmlands Museum.

Visst låter väl detta mycket drastiskt?

Styrelsen har arbetat med frågan ända sedan det stod klart att Sågudden inte längre ville ha Gustaf Schröders samlingar i sitt museum.

Vi har börjat lägga ut litet trådar i olika riktningar, men just när detta skrivs har vi inget klart avtal med någon om hur vi skall kunna bevara samlingarna i Arvika.

Vår målsättning är att samlingarna kommer att finnas synliga för allmänheten.

Det är detta som är litet knepigt att lösa med tanke på försäkringskrav och annat. Men arbetet pågår och vi kommer att lägga stor ansträngning på att komma till en lösning. Vi har också anbud från andra län, som gärna vill ta hand om Gustafs samlingar, men vi har en annan part att ta hänsyn till; de som är ägare till samlingarna.

Det är Värmlands Museum och vid våra kontakter med dem så har vi fått klartecken för att vi arbetar vidare med en lösning i Arvika.

Om inte detta är möjligt får vi försöka hitta en annan väg att gå.

Styrelsen är av den uppfattningen att Arvika har haft stor betydelse för Gustaf under en stor del av hans liv och att det känns naturligt att samlingarna finns kvar i Arvika.

Men som sagt vi återkommer med förhoppningsvis en positiv lösning.

Sedan NYING utkom senast har vi genomfört ett årsmöte, som den här gången hölls i Torsby i Värmland.

Det var som vanligt stor uppslutning och vi gynnades av ett vackert sommarväder. Du kan läsa mer om årsmötet på sidorna 4-7 i detta nummer av NYING.

På agendan denna höst finns också den Värmländska Bokmässan, som vi skall delta i som vanligt. Vi har ju en ny bok som är intressant, vår årsbok *Vägledning i fiske.*

Den har också funnits med på bokmässan i Göteborg som bläddderexemplar och förhoppningsvis var det någon som fastnade i Gustafs berättarkonst.

Nu får vi kura skymning när höstmörkret lägger sig och det ger oss anledning att leta upp en bok av Gustaf och sjunka ner i fåtöljen och läsa.

Eller varför inte värma upp dig med att läsa ett litet avsnitt ur **Sten Raabs** bok *Med Gustaf Schröder på värmländska jaktstigar,* på sidan 3 i NYING.

Det handlar om *Grytriddarna* i Väster-Rottna.

Sekreteraren

NYING är medlemsbrev för Gustaf Schröder-Sällskapet

Utgivare: Sällskapets sekreterare
Per-Olof Lönnroth,
Tel. 0571-341 20 Fax: 0571-341 71.
Ordförande: Lars Mebius
Tel. 0570-502 20
Kassör: Alf Davidsson
Tel. 0573-770011

Postadress: Box 133, 671 23 ARVIKA
Gustaf Schröder-Sällskapets postgirokonto:
464 56 93 - 5.
E-post: sallskapet@gustafschroder.se
Tryck: One Digitaltryck, Karlstad 2013
ISSN 1102-8238
Produktion: POEM Förlag, Arvika

Bland "Grytriddare"

Sten Raab tillhörde Gustafs jaktkamrater, men det var en bekantskap som inleddes på 1890-talet, när Gustaf bodde i Stockholm. Raab bodde då på Mårbacka, men det var i Riddarsalen på en gård i Väster-Rottna som kom att spela en stor och viktig roll för de båda herrarna. Här publicerar vi ett kort avsnitt ur Sten Raabs bok ***Med Gustaf Schröder på värmländska jaktstigar,*** *som kom ut 1922 på Åhlén & Åkerlunds förlag.*

Det är min första invigningsbal, jag aldrig glömmer den dansen, i kopparkittel kring riddarsal jag snurrar runt uppå svansen. Kitteln stannar vid domarbordet, bindeln tages från ögon bort,
Gustaf Schröder ta'r värdig ordet, hans tal är kraftigt och helt kort: »Grytriddare, vi dig förklara
till medlem av vårt jaktförbund, träd in bland munter jägarskara, träd fram till fyllda bålens rund!»

Så var jag nu upptagen bland de lycklige utvalda i den hedersvärda »Grytorden» med säte och stämma uti den s. k. riddarsalen i Väster-Rottna gamla gästgivargård.

Jag förbigår i denna berättelse de sedvanliga invigningsceremonierna, då de utförligare komma att av mig beskrivas uti efterföljande skildringar, vill blott med ett par ord omnämna att en enormt stor ost- eller måhända syltkittel av koppar, som sedan ålder funnits i gästgivargården, givit upphovet och namnet till vår jägarorden och att första akten uti intagningsprocessen består däri, att den därom förut okunnige aspiranten med förbundna ögon nedpressas på ändalykten uti kitteln, vilken därefter på sin runda botten av kraftiga jägararmar i svindlande fart snurras runt kring den stora salen.

Vår högt ärade hedersledamot, jaktveteranen Gustaf Schröder, är nu, såsom vanligt då han är närvarande, vår jaktchef.

De övriga denna gång närvarande jägarna tilldelas följande funktioner: Tage S. »mamma», Alf r. S. »riddare av korkskruven», gamle förvaltaren S-bäck »hundmamma» och undertecknad jaktfiskal, såsom tjänande broder tjänstgör denna gång vår gemensamme »hejduk», Magnus, som ju egentligen skall vara hundledare och lastdragare.

»Int' för ja' ä' värst svår te' skjut', men si' int' våjer ja' kutt' blann' villjura i skojen uta' byssaskrället på rygga», påstår Magnus, och han får då på gemensam omröstning nådigt tillstånd medtaga bössan.

Hundsläppen bestå av:

Bröderna S-s Frej och Freja; S-bäcks Gammel-Frej och Pan, samt mina gamla säkerhakar, Klang och Vira.

Där »Grytriddare» äro församlade, där vila min själ inga ledsamheter! Den stora riddarsalen ekar av skallande skrattsalvor, muntra jägarhistorier, skämt och sång omväxla, och då vår duktiga hjälpreda Cajsa kommer in för att duka fram sexan, får hon minsann ett svårt arbete att hålla styr på sina uppspelta »gutter».

Den stora, runda kopparkitteln står ju ännu kvar härinne efter min föregående intagningsceremoni, i ett ögonblick är Cajsa infångad, hennes stadiga, runda akterdel nedpressad i grytan, de duktiga benen och blottade armarna sticka rätt upp till väders och så går färden i virvlande dans runt salen.

»Lä' va' mej! lä' va' mej, jaggu' bli' ja' int' rent höv'yr å ursinnt ... ä' ni rent tosie, gutter!» utropar jäntan, och då hon slutligen under ohejdade skrattsalvor räddar sig från denna obehagliga situation, då rodna hennes kinder, då glänsa hennes ögon, och nu får min själ gamle syndaren S-bäck på pälsen, ty det är just han som föreslagit »att vi borde lufta på Cajsa»!

»Han, gammel stelbent mickel där!» skriker hon ilsket, »måtro, når dä' ä' fråj' om te' rænn' ätt' harer å te' nojs me' jänter, då kutt' han jaggu' värr' än ä' ikkorne, men ska'n gå te' kyrka, sum ann't ann'stänn'igt fölk, då släp' han fäll' skånka ätt' sej värr än gästgiverns garmmel-Brunte – tvi för svart' pocker, utäcker där! Ja' vell' int' ä' gång sputt' i fjäta ätter'n!»

Årsmötet på Kollsberg blev välbesökt

Inför årsmötet 2013 hade vi beslutat byta årsmötesdag från Gustafs födelsedag 6 juni till lördagen närmast före.

Det blev 1 juni detta år och tydligen uppskattades bytet för årsmötet blev välbesökt. Närmare 50-talet medlemmar och intresserade kom.

Årsmötet 2013 var förlagt till Kollsbergs Hembygdsgård, Torsby, som ligger vackert på en sluttning ner mot Övre Fryken.

Detta var den dag som sommaren kom till oss detta år. Det var en strålande dag, som dock på slutet hotade med ett åskovädder, men detta brukar ju höra en svensk sommar till.

Vi samlades på tunet innan det serverades nävgröt med fläsk inne i storstugan.

Därefter följde årsmötesförhandlingar inne i logen och dessa flöt snabbt igenom utan några stora förändringar. Allt gick i omvalens tecken.

Efter själva årsmötet samlades alla igen ute på tunet för att lyssna på **Kersti Berggren** från Torsby Finnkulturcentrum.

Hon gav oss en spännande skildring av skogsfinnarnas liv och den betydelse de haft för vår kultur i Värmland.

Det blev också fika på eftermiddagen.

Ångbåtstur på 1800-talet

Ordföranden **Lars Mebius** gav en skildring av när Gustaf kom till Torsby efter en lång resa från Stockhom, med järnväg och slutligen med ångbåt på Fryken upp till Torsby, där han sannolikt landsteg på den här platsen.

"...en spännande skildring av skogsfinnarnas liv..."

Lördagen den 1 juni blev en varm sommardag och de som kommit i god tid till årsmötet i Torsby passade på att ta en fika vid de idylliska borden ute på tunet ner till Fryken.

Protokoll från årsmötet 2013

PROTOKOLL fört vid årsmöte med Gustaf Schröder-Sällskapet, på Hembygdsgården Kollsberg i Torsby, Värmland lördagen den 1 juni 2013.

Närvarande: närmare 50-talet medlemmar.

§ 1.
Mötet öppnades av Sällskapets ordförande Lars Mebius, som gladdes över att så många kommit denna vackra junidag.

§ 2.
Att leda dagens årsmötesförhandling valdes sittande ordförande, Lars Mebius och som sekreterare valdes Per-Olof Lönnroth.

§ 3.
Att jämte ordföranden justera dagens protokoll valdes Ingemar Gustafsson, Orsa och Kenneth Kröjtz, Åmotfors.

§ 4.
Dagordningen presenterades och godkändes.

§ 5.
Styrelsens verksamhetsberättelse presenterades och lades med godkännande till handlingarna.

§ 6.
Kassaförvaltarens rapport presenterades och den visade ett något minskat resultat under verksamhetsåret. Resultatet blev drygt 16 000 kronor.

§ 7.
Revisorernas berättelse presenterades och de hade inga anmärkningar varför den ekonomiska förvaltningen godkändes av årsmötet.

§ 8.
Årsmötet beslöt enhälligt att bevilja styrelsen och kassaförvaltaren ansvarsfrihet för verksamhetsåret.

§ 9.
Styrelseval:
I tur att avgå ur styrelsen var Olle Henriksson, Charlottenberg, Alf Davidsson, Årjäng och Göran Bergman, Malung. Samtliga omvaldes på en tid av två år.

Lars Mebius, Edane, Jonas Jonsson, Mora, Gunno Lundquist, Arvika och Per-Olof Lönnroth, Arvika , har ytterligare ett år kvar på sina mandat i styrelsen.

§ 10
Till styrelsesuppleant omvaldes Birgitta Mebius, Edane och Anders Sundberg, Mora och Lars Lidholm, Orsa.

§ 11.
Till sällskapets ordförande omvaldes Lars Mebius på ett år.

§ 12.
Till föreningens revisorer omvaldes Bo Nilsson, Årjäng och Lennart Berglund, Töcksfors. Till revisorsuppleant omvaldes Paul Johansson, Årjäng.

§ 13.
Valberedningen omvaldes med Thorbjörn Johansson, Koppom, sammankallande och Lars Karlsson, Orsa.

§ 14.
Medlemsavgift 2014:
Styrelsen föreslog att medlemsavgiften 2014 blir oförändrad 250 kronor. Årsmötet beslöt enligt förslaget om en oförändrad årsavgift på 250 kronor. Familjemedlem (utan årsbok) betalar oförändrat 50 kronor.

§ 15.
Årsboken 2014:
Styrelsen föreslår att **Jaktfiske och vildmarksliv** (från 1899) blir årsbok 2014. Årsmötet beslöt i enlighet med styrelsens förslag.

§ 16.
Årsmötet 2014:
Platsen för nästa årsmöte är Dalarna men styrelsen har arbetat på ett förslag att lägga årsmötet på gränsen mellan Värmland och Dalarna. I samband med nästa årsmöte kommer Sällskapet även att fira sitt 25-årsjubileum.

Ett förslag till plats är Långberget öster om Sysslebäck. Årsmötet beslöt att styrelsen arbetar vidare efter dessa tankegångar.

Vid årsmötet förra året beslöts att ändra dag för årsmötet, från den 6 juni till lördagen närmast före. Detta uppskattades av årsmötesdeltagarna detta år. Men inför nästa årsmöte befarades kollisioner med Pingst och skolavslutningar. Ett förslag till datum för årsmötet 2014 är den 24 maj. Styrelsen fick i uppdrag att finna bästa lösning.

§ 17.
Övriga frågor:

Medial uppmärksamhet:
Flera förslag från årsmötesdeltagarna fanns om hur vi skulle kunna exponera oss i media mer än vi gör.

Vi borde skicka material till tidningen Land, Värmlands-Bygden och Dalabygden, var förslag som kom.

Styrelsen fick i uppdrag att undersöka dessa möjligheter.

§ 17.
Avslutning:
Mötet avslutades med att ordföranden tackade för att ännu en gång blivit vald som Sällskapets ordförande och hoppades att vi skulle få ett framgångsrikt år, varpå han avslutade årsmötet.

Sekreterarens anmärkning:
Efter årsmötet fick vi en fullödig information om Torsby Finnkulturcentrum av Kersti Berggren.

Vi fick också höra av ordföranaden Lars Mebius, somberättade om Gustafs långa resa till en jakt i Torsbytrakten, när han startade med tåg från Stockholm till Kil och därefter åkte ångbåt på Frykensjöarna upp till Torsby. En lång och mödosam resa.

Det blev en mycket spännande eftermiddag i ett strålande sommarväder.

Vid protokollet

Per-Olof Lönnroth
Sekreterare

Justeras:
Lars Mebius, Mötesordf.

Ingemar Gustafsson
Kenneth Kröjtz
Justeringsmän

Värva nya medlemmar!

Ge bort ett medlemskap som gåva!

Avsändare:
Gustaf Schröder-Sällskapet
Box 133
671 23 ARVIKA

Christer Karlsson
Bengtsarvsvägen 47
792 90 SOLLERÖN

B

SVERIGE
Gustaf Schröder
Port payé

Utnyttja vårt fina erbjudande: Köp fem böcker för 400 kronor!

Nu är det läge att fylla på med Gustaf Schröderböcker hemma i bokhyllan. Eller varför inte köpa in några böcker som du kan ge bort i present.

För att ge plats i vårt boklager kommer de böcker vi har mest av att säljas ut i paket om fem böcker till priset av fyra.

Normalt är medlemspriset för böckerna 100 kronor styck, men köper du fem stycken på ett bräde betalar du bara för fyra. En bok på köpet!

Längst nere i rutan ser du vilka böcker som finns och vilka som tagit slut. Missa inte detta erbjudande.

Räkna med att porto tillkommer!

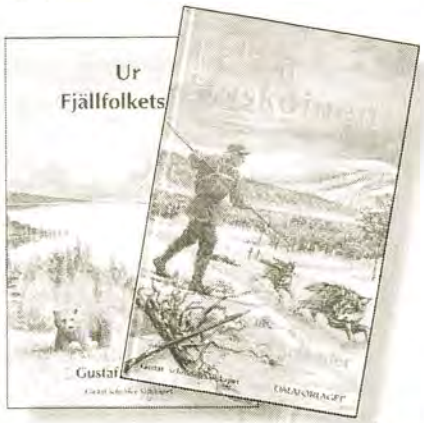

Schröder-Shoppen

Här kan Du köpa medlemsprylar och komplettera Dina årsböcker. Allt till låga medlemspriser. Skriv beställningen på ett inbetalningskort räkna ihop summan och betala i förskott.

Du kan köpa våra tidigare årsböcker till medlemspris; 100 kronor styck. Dock är **Vildmarksliv** (utk. 1991) och **Örjan Kajland** (1992). utgångna.

Tänk bara på att porto tillkommer: 55 kronor för 1-2 böcker och 110 kronor för 3-4 böcker.

En timmermärkares minnen (1994), **Gamla minnen** (1995), **Med hund och bössa** (1996). **Tjugo år i Dalarna** (1997) **och Pavo Makkran** (1998). **Finntorpet i Västerskogen** (1999). **Pekka Huskoinen** (2000). **En bruksbokhållares minnen** (2001). **Från brukskontor och timmerskog** (2003). **Den gamle fogdeskrivaren** (2004). **Ur fjällfolkets liv** (2005). **Minnen från skogarna** (2006). **Mina jaktkamrater** (2007). **Från skilda marker** (2008). **Svenska Jakten** (2009). **Minnen från mitt jägarliv** (2010). **Från pojk- och gubbåren** (2011). **Mellan Kölen och Siljan** (2012)

Jubileumsskriften, 50 kr. inkl porto.
Mansbilden hos Gustaf, uppsats, 100 kr inkl porto.
Vykort av Gustaf Schröder kostar 5:- st.
Medlemsmärken:
Tygmärken kostar 25 kr.
Metallmärken (pins) 30 kr.

Var sätter vi Schröder-skylten?

Kom med förslag på lämpliga platser som borde märkas ut med en Schröderskylt.

Enligt årsmötets beslut skall det vara något speciellt med platsen som sammanknippas med Gustaf.

Skicka in förslaget till styrelsen och ange även vem som är villig att betala för skylten; det vill säga bli sponsor. Vi anger detta på skylten. Kostnaden är cirka 500 kronor.

Vår adress hittar du högst upp på sidan.

Ändra adress!

Om Du flyttar eller om posten ändrat Din adress är det viktigt att **Du meddelar oss den nya adressen snarast möjligt.**

Nästa nummer

utkommer i december 2013. Annonser till Börsen eller övrigt material skall var sekreteraren tillhanda senast 1 november. Har du tips på vad Nying skall innehålla, skriv gärna en rad!

Schröder-Tallen. Teckning: Sven-Anders Boman